

Parenteral antibiotikabehandling utanför sjukhuset

Syfte och ansvar

Att tydliggöra ansvarsfördelning vid parenteral antibiotikabehandling i hemmet inkluderande kommunal primärvård (särskilt boende, LSS och ordinärt boende).

Berörd verksamhet

Samtliga verksamheter som berör hälso- och sjukvård i Kalmar län.

Riktlinje

Grundprincipen för behandling med parenterala antibiotika är att den ska ges till patient inneliggande på sjukhus, polikliniskt på ordinerande enhets mottagning, eller på dagvårdsenhet på sjukhus. I vissa fall kan parenterala antibiotika ges utanför sjukhus i enlighet med denna rutin. Innan beslut om poliklinisk parenteral antibiotikabehandling tas, måste möjligheten till användning av perorala antibiotika vara uttömd.

Parenteral antibiotikabehandling ska inledas på sjukhus. Om beslut fattas om parenteral behandling utanför sjukhus gäller följande:

Patienter som har etablerad hemsjukvård:

- Får behandling i hemmet med hjälp av kommunal hälso- och sjukvård.

Patienter som saknar etablerad hemsjukvård:

- I första hand ska ordinerande klinik fullfölja behandlingen, även om det innebär att behandlingen sker polikliniskt med besök på egen mottagning eller avdelning.
- I andra hand hänvisas patienten till att få behandlingen på hälsocentral eller på annan vårdenhets som inte tillhör ordinerande klinik.
- I tredje hand sker behandling på hälsocentral vardagar och med stöd av kommun genom hembesöks- eller regionuppdrag under helgtid.
- I sista hand, om patienten uppfyller kriterierna för kommunal primärvård, kan behandling ges i hemmet (särskilt boende, LSS eller ordinärt boende) med stöd av kommunal hälso- och sjukvård.

Allmänna förutsättningar

Läkare som ordinerar behandlingen ansvarar för:

- Att ordinationen uppfyller kraven i Socialstyrelsens föreskrift HSLF:2017:37.
- Att göra en riskbedömning.

- Att upprätta och kommunicera en behandlingsplan till patient och de vårdutförare som är involverade i behandlingen, samt att se till att aktuella vårdutförare accepterar uppdraget.
- Att säkerställa att en central venös infart finns för administrering av läkemedel. Vid kortare behandling kan PVK i undantagsfall vara ett alternativ.
- Att säkerställa att läkemedel, utrustning och material finns tillhanda där behandlingen ska utföras.

Behandlingsplan

En behandlingsplan ska tas fram i samverkan mellan ordinerande klinik och i förekommande fall kommunal hälso- och sjukvård. I behandlingsplanen ska följande ingå:

- Ordination, se Cosmic läkemedelslista.
- Behandlingstid, ska vara dokumenterat i Cosmic läkemedelslista
- Behandlingsplan, ska vara dokumenterad i Cosmic och patienten ska få med sig den hem i pappersform vid utskrivning.
- Information om huruvida övervakning vid infusion behövs eller inte.
- Tydlig instruktion för hantering av läkemedlet. Utöver vad som anges i Socialstyrelsens instruktion för dokumentation av läkemedelsordination, ska spädning/iordningställande och injektions/infusionshastighet beskrivas. Använd slutna system. Beakta hållbarhetstid efter blandning.
- Instruktioner för hantering av eventuell anafylaktisk reaktion i hemmet. Behandling ges enligt generella direktiv och ambulans bör tillkallas.
- Ansvarig för ordination.
- Fast vårdkontakt.
- Kontaktväg dagtid och jourtid, direktnummer ska anges.
- Uppmaning till sjuksköterska att kontakta ansvarig läkare för förtydligande vid minsta tveksamhet gällande ordinationen.
- Vid frågor rörande administration och handhavande av läkemedel hänvisas frågor till infektionsmottagningen 0480-448454 under ordinarie arbetstid. Jourtid kontaktas infektionsavdelningen, 0480-81141.

Läkemedel, utrustning och förbrukningsmaterial som behövs för administrering av antibiotika utanför sjukhuset:

Ordinerande klinik betalar och lämnar ut läkemedel för behandlingen, samt material som behövs för iordningställande och administration.

Ordinerande läkare och ordinerande klinik ansvarar för att säkerställa att all relevant utrustning för administreringen finns tillgänglig för den som utför behandlingen (till exempel droppaggregat, spädningsvätskor, överföringskanyler, beroende på vilket läkemedel som ordinerar).

Vid långvarig behandling eller behov av justeringar kan Läkemedelssektionen kontaktas för avstämning av lämplig distributionsväg.

Checklista

För att säkerställa att alla parametrar uppfylls vid antibiotikabehandling utanför sjukhus kan nedanstående checklista vara till hjälp:

- Adekvat infart
- Behandlingsplan
- Ordination i Cosmic. Använd ordinationsmall om sådan finns.
- Kontaktvägar dokumenterade
- Alla involverade vårdutförare har accepterat uppdraget
- Material som behövs för iordningställande och administration (exempelvis överföringskanyl, infusionsaggregat).

Dokumentinformation

Rutinen har tagits fram av Läkemedelskommittén i Region Kalmar län. Representanter från MAS-nätverket och infektionskliniken har deltagit i arbetet.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2023-01-15	Utkast framtaget	Representanter MAS och infektionskliniken
2023-03-01, 2023-04-18	Justeringar av dokument	Läkemedelskommittén, Chefläkare primärvård
2023-05-01	Fastställd	Läkemedelskommittén